

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЙНА КНЯГИНЯ” – ГР. ПАНАГЮРИЩЕ

Ул. „Стефан Финджеков” №1; тел: 0357 / 6 20 80

Утвърждавам:

Татяна Костадинова, директор

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЙНА КНЯГИНЯ” – ГР. ПАНАГЮРИЩЕ

Приета на заседание на Педагогически съвет - Протокол №2 / 16.09.2022 г.

„Детството – важен период от човешкия живот – ярък, самобитен! И от това, кой е водил детето за ръка през този етап, зависи какъв човек ще стане днешното дете”. /Сухомлински/

Мото: „Сърцето си отдавам на децата”

Теза на иновативния проект: „Децата ни ще растат и ще се възпитават на доброта, възплъщавайки в пълна степен посланието на Джани Родари – **„Надежда за всички”**“.

Иновативният проект на ДГ „Райна Княгиня“ е концепция за развитието на детето в предучилищния период и е част от програмната система на детската градина.

Настоящата програмна система е част от стратегията на ДГ „Райна Княгиня”. Тя е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическото взаимодействие, подчинени на основните цели на предучилищното образование, представени в чл. 5 от ЗПУО.

1. Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
2. Съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
3. Ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и насърчаване на развитието му;

4. Формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
5. Познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование имат своето място в предучилищното образование в детската градина за възпитанието на общочовешките ценности у децата. Това образование ще се осъществява във всички възрастови групи интегрирано в обучението по образователните направления, както и допълнителни форми на педагогическото взаимодействие.

С грижите за здравето на децата и за тяхното пълноценно развитие, с интересната и съдържателна дейност, ДГ ще удовлетвори потребностите на децата, ще гарантира тяхната социализация, и най-важното – ще ги направи щастливи. Детският свят, както и светът на възрастните изживяват промените на настоящето. В условията на 21 век високите изисквания на съвременните социални и икономически структури очертават и новите образователни предизвикателства към детската градина.

Обучението по БДП в детската градина ще се провежда съгласно утвърдената от министъра на образованието и науката система за организация и управление на дейностите, свързани с възпитанието и обучението по БДП в системата на предучилищното и училищното образование. Организацията и провеждането на обучението по БДП ще се осъществява съгласно утвърдените от министъра на образованието и науката Концепция за обучението на децата и учениците по БДП и учебна документация /учебни програми от 2003 г./ за различните възрастови групи в детските градини.

Организацията на работата в детска градина „Райна Княгиня“ ще е насочена към специално отношение към детето, изграждане на обща култура и умения за активно отношение и поведение в заобикалящата ги среда, творческо усвояване на опита.

Тенденциите ще бъдат насочени не само към обучението на децата, а и към позиция за възпитанието им и грижи за развитие на детската самоценност, с цел максимално развитие потенциала на всяко дете и неговата социализация, благодарение на приноса на възрастните в педагогическото общуване и социално-педагогическата среда.

Новите промени в ЗПУО предвиждат и нов тип взаимоотношения между детската градина и семейството за постигане на целите на образованието. И детската градина ще бъде отворена институция и двигател на партньорските отношения с родителите за резултатно сътрудничество. Ще подкрепяме стремежът за увеличаване на отговорността на родителите.

Иновативният проект, заложен за учебната 2022-2023 година на ДГ „Райна Княгиня“ е концепция за развитието на детето в предучилищния период.

Децата ще имат възможност да израстват на няколко етапа, взаимно свързани и подчинени един на друг. Всички те ще олицетворяват концепцията ни за развитие - „Креативно дете – мислещо дете“.

Концепцията отразява нашето виждане за бърза и безболезнена адаптация на децата, за тяхната социализация, за възможностите да се развива успешно познавателното, езиково, двигателно и емоционално развитие на децата, поставени в реални ситуации, в които се преплитат приказки, музика, двигателни дейности, изобразително изкуство.

Реализацията на ПП „Утринна приказка“ ще се осъществи в първа възрастова група. За подпомагане на този процес нашите приказни стаи ще са оборудвани със специализирани детски кьтове, в които те ще слушат, преживяват, разказват и творят.

Чрез ПП „Утринна приказка“ пред детето ще се разгърне един приказен свят. Детското любопитство ще предизвиква да го обясним, опознаем, рисуваме.

Активното взаимодействие между ДГ и семейството е условие за успешна и безболезнена адаптация на децата в детската градина. Целта на взаимодействието между родителската и педагогическата общност е постигането на партньорски отношения, които да активират интереса и участието на родителя в педагогическия процес.

Активно ще е взаимодействието и сътрудничеството между родителите и детската градина чрез ПП „Утринна приказка“.

Педагогическата практика „Утринна приказка“ предвижда и нов тип взаимоотношения между детската градина и семейството за постигане на целите на образованието. Детската градина ще бъде отворена институция и двигател на партньорските отношения с родителите за резултатно сътрудничество. Ще подкрепяме стремежът за увеличаване на отговорността на родителите.

С интересната и съдържателна дейност, детската градина ще удовлетвори потребностите на децата, ще гарантира тяхната социализация.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование имат своето място в предучилищното образование в детската градина за възпитанието на общочовешките ценности у децата. Това образование ще се осъществява във всички възрастови групи интегрирано в процеса на обучението и възпитанието на децата.

Ученето на открито, където децата се чувстват щастливи и свободни, е един от методите ни за интерактивно обучение. Много от заниманията ще се провеждат в двора на детската градина.

Ранният досег с музиката и двигателната дейност са заложи като основни и водещи в заниманията. Те дават възможност на децата да се развиват, закаляват, опознават, общуват в „арт -ателиета“.

Обучението ще е групово и всеки ще участва според възможностите си. Основните дейности ще включват говорни, ритмични, двигателни упражнения и импровизации, вокали изпълнения.

Деца обичат да слушат приказки и са готови да приемат и най-фантастичната история.

Във втора и трета възрастова група ще осъществяваме философията на Джани Родари чрез „Приказки по телефона“.

„Приказки по телефона“ е изключително, неповторимо четиво за малки и големи, което трайно се запечатва в сърцето.

„Приказки по телефона“ е книга за мечтатели; за хора, които обичат да казват истината; за хора с въображение, които са готови да превърнат нашия понякога лош, скучен и несправедлив свят в една добра и мъдра приказка с хубав край.“

В четвърта възрастова група чрез обучението по метода на „Граматика на фантазията“ децата сами ще стават разказвачи и автори на свои собствени чудновати истории от които ще изпитват удоволствието и емоцията, която предизвиква собственото творчество. Методът предлага безброй игри между езика и реалността ("фантастични упражнения"), чрез които се откриват възможности за насърчаване на творчеството на детето.

„Граматика на фантазията“ е книга, която подтиква децата да мислят творчески, да сътворят своя приказка, вдъхновени само от една дума.

Деца ни ще растат и ще се възпитават на доброта, въплъщавайки в пълна степен посланието на Джани Родари – „надежда за всички“

Иновативният проект на ДГ „Райна Княгиня“ предоставя възможност на учителите да работят с ум и със сърце, да разбират педагогиката не само като наука, но и като изкуство за обучението и възпитанието на детето, водени от мисълта, че чрез креативност и творчество ще създадат условия и предпоставка за развитие на любознателни, креативни и мислещи деца.

В съответствие с разпоредбите на чл.29, ал.4 от Наредба №5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование в Програмната система на ДГ „Райна Княгиня“ са включени следните четири основни компонента:

1. Подходи и форми на педагогическото взаимодействие;
2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
3. Тематично разпределение за всяка възрастова група;
4. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Най-важният принцип в Програмната система на ДГ „Райна Княгиня“ е децата да се чувстват значими и щастливи.

Подходи на педагогическото взаимодействие:

- **Индивидуален подход** към детската Личност - Подпомагане на всяко дете да прави своя избор чрез провеждането на различни дейности, с оглед неговото цялостно развитие;
- **Хуманно-личностен подход** определя хуманния характер на педагогическите интеракции. Гарантира позитивно-насърчаваща педагогика на взаимодействие и сътрудничество. Изисква педагогът да възприема детето като субективен фактор на разнообразните му прояви; да се съобразява със сензитивните точки и индивидуалното своеобразие в неговото развитие; да насърчава изграждането на взаимоотношения на доверие и правдивост в ситуациите; да подкрепя самоутвърждаването на детето, чрез личностната му самореализация във всяка ситуация.
- **Игров подход** -обогатява детския живот, като приоритети са уникалността и ценността на всяко дете. Информационното обогатяване е следствие от желанието на децата и необходимо средство за неговото удовлетворяване. Инструмент за това е игровият подход, защото играта е генеративен източник на алтруизма и творчеството, на самопознанието, самоусъвършенстването и себеутвърждаването в Детето.
- Включване на семейството като партньор на групите и на ДГ.
- **Конструктивен позход** – ще създаваме условия, децата сами да моделират своето собствено разбиране или знание чрез взаимодействие между това, което знае и предположенията, които се правят. При провеждане на различни дейности се предоставят големи възможности за изява на децата, като тяхното учене е необходимо да се подкрепя, насърчава, улеснява и тества в реални условия, като непрекъснато се създават условия за изява на наученото, за да се поддържа интереса и мотивацията за учене. Да се учи конструктивно, означава да се учи активно, да се актуализират старите знания, преди да се конструират нови, да се решават задачи, свързани с практиката,, да се осигурят условия за придобиване на опит чрез решаване на проблемни задачи, насърчаване на творческото и критическо мислене, за да се повишава самостоятелността.
- **Холистичен подход** - създаване на условия за право на избор и развиване на собствено мислене у децата – Този подход гарантира създаването на подходяща образователна среда, която позитивно да стимулира развитието на всяко дете, приемащо различното и уникалното у човека за ценност.
- **Интегративен подход** дава възможност да се следват Програмната система и Държавните образователни стандарти за предучилищно образование и да се подхожда от интегративна гледна точка. Комбинирането на връзките между стандартите и Програмната система цели да не се допусне слизание на развитието на детето под равнището на ДОС, т.е. да се структурира неговият опит на по-висша степен. Интегративният подход обединява различните дейности, като интеграцията се осъществява във вертикален и хоризонтален план.
- **Диагностичен подход** трябва да е индивидуализиран за всяко дете. Той се налага при приложението на стандартите за предучилищно образование и проследява постиженията на децата.

Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие ще се организира в основни и в допълнителни форми ./ чл. 65 /1/ ЗПУО.

Основна форма на педагогическото взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича под формата на игра. Играта е естествена и основна дейност на детето, средство за социализация и опознаване на света. Всяко дете ще се учи, играейки.

Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Основните форми на педагогическо взаимодействие ще се провеждат по всички образователни направления – БЕЛ, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструирание и технологии, Физическа култура.

Разпределяне на формите на педагогическо взаимодействие.

Образ. направление	I група /15-20 минути/		II група /15-20 минути/		III група /20 -30 минути/		IV група /20 -30 минути/	
	Минимален бр. ПС	Максимален бр.ПС 2/5	Минимален бр н бр ПС	Максимален бр.ПС 2/5	Минимален бр.ПС	Максимален бр.ПС 2/5	Минимален бр. н бр. ПС	Максимален бр.ПС 2/5
1. Български език и литература	1	1	2		2	1	3	1
2. Математика	1		1	1	2		3	
3. Околен свят	1		2		2	1	2	1
4. Изобразително изкуство	2		2		2		2	
5. Музика	2		2		2		2	
6. Конструирание и технологии	1	1	1	1	2		2	
7. Физическа култура	3		3		3		3	
Минимален общ брой педагогически	11	13	13	15	15	17	17	19

ситуации								
Целодневна организация	11	13	13	15	15	17	17	19

Броят на педагогическите ситуации в четирите възрастови групи по образователни направления е в съответствие с определения минимален и максимален седмичен брой, определен с Наредба №5 от 03.06.2016 г.

Предучилищното образование се осъществява по образователните направления по ред, определен с държавния образователен стандарт за предучилищното образование, планиран в годишните тематични разпределения на групите.

Тематичното разпределение се изработва от учителите на всяка възрастова група съобразно индивидуалните възможности на децата и се утвърждава от директора на ДГ. Предучилищното образование се организира в учебно време – от 15 септември до 31 май на следващата календарна година и в неучебно време – от 1 юни до 14 септември. Учебното време се организира в учебни седмици и учебни дни. Тематичните разпределения като част от Програмната система са разработени в съответствие с разпоредбите на чл.30 от Наредба №5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование. При изработването на тематичното разпределение за всяка група са отчетени интересите на децата и спецификата на образователната им среда; осигурено е ритмичното и балансирано разпределяне на съдържанието по образователни направления; включени са темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване постиженията на всяко дете. Реализирането на заплануваните теми по образователните направления ще се подпомага с познавателните книжки на издателство „Просвета“ и “Приказна пътечка” в група „Вълшебен свят” –втора възрастова група. Постиженията на децата ще се отчитат чрез входяща и изходяща диагностика по образователните направления от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време /през м. септември – октомври и м. май/. Методите и формите за проследяване резултатите от възпитателно-образователния процес са описани в Книга за учителя на издателствата. Резултатите от проследяването на постиженията на детето ще се вписват в дневника на групата. След изпълнение на диагностичните процедури учителите ще информират родителите за индивидуалните постижения на детето. В хода на предучилищното образование постиженията на детето ще се отразяват в детско портфолио.. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото ще се предава на родителите.

Допълнителните форми на педагогическото взаимодействие са дейностите, които ще се организират от учителите извън педагогическите ситуации, съобразно потребностите и интересите на децата. Допълнителните форми на педагогическото взаимодействие се организират ежедневно и са свързани с цялостната организация на деня в детските групи. Чрез допълнителните форми на педагогическото взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделните

компетентности от определените в ДОС за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на всяко дете. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации и са част от системните дейности за постигане на компетентностите на децата. В групите ще се реализират следните допълнителни форми на педагогическо взаимодействие: игри, наблюдения, разходки, посещение на обекти и забележителности, излети, екскурзии, празници и развлечения, експерименти и опити и др.

На отделните етапи на психическото развитие на децата съответства различно ниво на емоционално общуване и взаимодействие на детето с другите хора, с природата, със социалния и предметен свят, както и на отношението към себе си, според измененията в различните сфери на детската психика – познавателна, волева и емоционална.

Важно място в педагогическото общуване ще заема **възпитателната работа с децата**. Тя ще е насочена към формиране на знания и личностни умения за активно взаимодействие със социалната среда, изграждане култура на поведение и приобщаване към непреходните общочовешки ценности. Като задача във възпитателната ни работа ще стои създаването на условия за изграждане на личностна идентичност на децата във физически, интелектуален и емоционален план. Съобразявайки се с особеностите и възможностите на всяко дете, отнасяйки се с уважение към личността му, учителите ще способстват за повишаване на неговото самочувствие и удовлетвореност както от собствената си изява, така и от социалните си контакти в групата и в детската градина.

Режимът е всекидневна организация на живота в детската градина. Той е своеобразна конструкция от дейности, които са обект на предучилищното образование. Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 астрономически часа на ден през учебната година. Началният час на сутрешния прием и крайният час за изпращане на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина. В целодневната организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време - само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Детска градина „Райна Княгиня“ чрез своята дейност ще създаде условия децата да придобият съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Съгласно чл.2, ал.2 от Закона за предучилищното и училищното образование участниците в образователния процес са децата, учителите, директора, административния, непедagogически персонал и родителите. Активното взаимодействие между ДГ и семейството е критерий за качествено образование и възпитание в детската градина. Целта на взаимодействието между родителската и педагогическата общност е постигането на партньорски отношения, които да

активират интереса и участието на родителя в педагогическия процес. Сътрудничеството между родители и учители кара детето да се чувства по-обичано и по-сигурно, което повлиява непосредствено върху ефективността на работата. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и ДГ се осъществява при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на ДГ.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина ще се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо.

Програмната система на ДГ „Райна Княгиня“ предоставя възможност на учителите да работят не само с ум, но и със сърце, да разбират педагогиката не само като наука, но и като изкуство за възпитанието на детето, водени от мисълта, че педагогическата любов, вярата и доверието са онези магически сили, които учат детето да вярва в себе си и на света, който го заобикаля.

Предучилищното образование и възпитание е отговорно за осъществяване на задачите, които стоят пред образованието. Детската градина като първо звено в образователната система никога не е стояла вън от социалните промени в обществото. Мисията която изпълнява – осигуряване на пълноценно развитие на детето при запазване самоценността на детството и осъществяване на готовност за училище - определя социалния и статус и важно място в образователната система.